Проект!

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

От Красимир Вълчев – министър на образованието и науката

Относно: *проект на Решение на Министерския съвет за изменение на Националната програма за полярни изследвания „От полюс до полюс 2022 - 2025“, одобрена с Решение № 391 на Министерския съвет от 2022 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Решение на Министерския съвет за изменение на Националната програма за полярни изследвания „От полюс до полюс 2022 - 2025“ (НППИ), одобрена с Решение № 391 на Министерския съвет от 2022 г.

НППИ „От полюс до полюс“ 2022 - 2025 г., приета с Решение № 391/16.06.2022 г. на Министерския съвет на Република България, има за цел провеждане на мултидисциплинарни научни изследвания и мониторинг на компоненти от полярната околна среда чрез изграждане на устойчива партньорска мрежа между научни организации и висши училища, включени като

ПРОЕКТ

участници и/или изпълнители на дейностите по програмата. В нея е отделено особено внимание на получаването на нови резултати за климатичните промени и планираните бъдещи изследвания в Арктика - приоритетна тема на Европейския съюз. Изпълнението на заложените дейности се основава на използването на придобития с финансиране от Националната пътна карта за научна инфраструктура (НПКНИ) научноизследователски кораб „Св. св. Кирил и Методий" (НИК).

Основните компоненти на планираните дейности на програмата са четири. Те включват: 1) провеждане на конкурсна процедура за финансиране на съвременни научни изследвания в отдалечените полярни райони на Антарктика и Арктика; 2) привличане на млади учени и повишаване на научноизследователския потенциал в България; 3) логистика и поддържане на Българската антарктическа база (БАБ); 4) провеждане на целеви интердисциплинарни наблюдения на компоненти от полярната околна среда.

Съгласно Решение на Министерския съвет № 391/16.06.2022 г. общият бюджет на НППИ е в размер на 10 800 000 лв., като дейностите по изпълнение на програмата се извършват в периода от юли 2022 г. до юли 2025 г. и се реализират на три етапа.

Основните получени резултати по изпълнение на НППИ са, както следва:

В рамките на компонент „Логистични дейности на ежегодните полярни експедиции" - Софийският университет „Св. Климент Охридски" чрез Националния център за полярни изследвания организира и координира цялостната дейност по полярните експедиции. През февруари 2025 г. бе открита сградата на новата научна лаборатория на остров Ливингстън. В нея ще има три специализирани лаборатории, което ще спомогне за разширяване броя и обхвата на научните изследвания в Антарктика.

В рамките на компонент „Провеждане на интердисциплинарни наблюдения на компоненти от полярната околна среда и изграждане на база данни" са разработени и надградени следните методики:

- Методика за мониторинг на висшите растения;
- Методика за мониторинг на гръбначните животни;
- Мониторингови дейности, свързани с геодезическите измервания.

Методиките са разработени от учени с опит в полярните изследвания и от организации - партньори в изпълнението на НППИ.

Продължават привличането на обществения интерес и повишаването на обществената информираност за целите, дейностите, приносите и резултатите от изследванията на българската полярна общност. Националният център за полярни изследвания (НЦПИ) е организирал художествени и фотоизложби, представяния на книги и филми, чрез които популяризира дейността си. В резултат на активното сътрудничество между Софийския университет „Св. Климент Охридски", Националния център за полярни изследвания (НЦПИ), Българския

ПРОЕКТ

антарктически институт (БАИ) и Българската телеграфна агенция информационните съобщения, свързани с работата на българските полярници, надхвърлят 400.

За популяризирането на научноизследователските дейности е издадено двуезично българско полярно списание (Bulgarian Polar Magazine), както и подпомагане дейностите на културната програма ЕКОАНТАР на БАИ, чиято цел е да съчетае естетическите възможности на съвременното изкуство с текущи въпроси, касаещи опазването на околната среда и влиянието на човека.

За изпълнение на компонент „Научноизследователски дейности“ в рамките на конкурса за финансиране на полярни научни изследвания - 2023 г. са одобрени шест проекта, от които три в областта „Науки за Земята“, два в областта „Биология и екология“ и един в областта „Физически науки“. През октомври 2024 г. е проведен Конкурс за финансиране на полярни научни изследвания - 2024, като за финансиране са одобрени нови 6 проекта със срок на изпълнение 24 месеца на обща стойност 300 000 лв.

С ПМС № 487/27.12.2024 г. бяха предоставени средствата за изпълнение на третия етап на програмата. Това забави стартиране на дейностите, поради което договорите с научните колективи ще бъдат подписани в периода април - май 2025 г. Подобна е ситуацията и с Конкурса за финансиране на полярни научни изследвания за млади учени, който предстои да бъде обявен със срок за приключване 2026 г.

Във връзка с гореизложеното предлагам срокът за изпълнение на Националната програма за полярни изследвания „От полюс до полюс“ 2022 - 2025 г. да бъде удължен до края на 2027 г. без допълнително финансиране, което ще позволи изпълнението на заложените дейности по класираните проекти и в двете научни сесии.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което е приложена финансова обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б” от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и не води до изменения в целевите стойности на показателите за изпълнение на програми, в т.ч. на ключовите индикатори.

С проекта на акт не се транспонира европейско законодателство, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право съгласно чл. 35, ал. 2, т. 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът на Решение е публикуван на основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет, като получените бележки и коментари ще бъдат взети под внимание.

ПРОЕКТ

Материалите са съгласувани по реда на чл. 32 - 34 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Получените становища, заедно със справка за приетите и неприетите предложения и бележки, както и мотиви за това, придружават настоящия доклад при внасянето му в МС.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Министерския съвет да приеме проекта на Решение за изменение на срока за изпълнение на Националната програма за полярни изследвания „От полюс до полюс“ 2022 - 2025 г.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ
Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ